

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Sloga“ naša male stvar, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pošt.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: **CORSIA STADION** br. 12. —

— Nepodplatari se dopiše na tiskaju. Pripostani se plama tiskaj po 5 nov. svaki redak. Oglaš. po 8 redak. stoje 60 nov. za svaki redak više 5 nov.; il u slušaju opetovanja uz pogodbe sa upravitom. Novel se šlju poštarskom naputnicom (assegno postale). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neku to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napisu: „Reklamacija“. Doplci se ne vraćaju ako se il ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka il u cijelom arku. Novel i pisma šalju se na uredništvo il odpravništvo. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 na pol godine. Izvan carovine više poštacina. Na malo 1 br. 5 nov.

Poziv na predplatu.

Iztekla je eto i petnaesta godina, što šaljemonaš list na krilo milog nam roda. Stupili smo hvala Bogu i u šestnaestu godinu. Pozivljuć narod na novu predplatu, čvrsto se nadamo, da će nam ostati vjerni svi stari pomoćnici i predplatnici i da će se k ovim pridružiti i oni, koji to do sada nisu mogli ili htjeli.

Predplata s poštarinom za celu godinu stoji za imućnije fr. 5, a za seljake fr. 2. Za pol godine polovicu. Izvan carovine za poštarinu više. Novce netreba šiljati uzapečaćenom listu, jer je predrago, nego poštarskom naputnicom (Vnglia postale).

Buduć da nam se šalje više putah novce u razne svrhe, molimo svakoga, da uvijek točno naznači, što je za predplatu, što za što drugo.

I ovom sgodom molimo naše dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti, jer nije lepo ni pravedno list primati a neplaćati ga. Sjećamo ujedno sve naše prijatelje, koji imaju kakovu obvezu na pram nam, da istoj čim prije zadovoljiti zivole.

Preporučamo napokom svim rodoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajeva, pa istini sve, što misle, da može narodu koristiti.

Uprava «Naše Sloge».

Ministerijalna odluka.

Pod tim naslovom donasa »L'Istria« u broju od 17. t. m. viest o naukovnom jeziku u lovranskoj školi. Donasamo ju ovim u izvadku sa nekoliko opazakah.

Zemaljski odbor, veli se tu, predlaže već više godina, da se u mješovitih mjestih ustroji škole po dva odjela, ostavljajući slobodno roditeljem, da upišu svoju djecu u jedan ili drugi odjel. Taj predlog je slobodnjački i pravedan. Nego s jednoga ili drugoga uzvolka nije se toga nigdje uporabilo; dapače zavelo se je nasilno hrvatski jezik u neko škole u kojih je odavna bio naukovnim talijanski. Pri tom nije se uzimalo nikakav obzira na Talijane, kojim, predma su prosvjedovali na sve načino, uzelo se je dragocieno pravo, da podučavaju svoju djecu materinskim jezikom. U novije vrijeme porodilo se je takovo pitanje u Lovranu. Gradjani zahtjevali su, da se opet uzvede u lovransku školu talijanski naukovni jezik; školski nadzornici tvrdili su, da veoma malo djece lovranske razumije talijanski. I tako se nije moglo riešiti pitanje. Činilo se je, da su nadzornici htjeli ukinuti talijanski jezik; inače se nemože tumaćiti njihove tvrdokornosti u pitanju toli škakljivom i vredjajućem isti temeljni državni zakon, koji daje državljanom vlast, da podučavaju svoju djecu u jeziku u kojem njim je drago. Naš zemaljski odbor bio je medju tim neutrudiv u obrambi onih, koji su pitati, da budu podučavani u svojem materinskom jeziku, a najzad učinio je utok na ministarstvo za talijansku

školu u Lovranu. I eto ministarstvo dalo je pravo zemaljskomu odboru. Ministarskom odlukom 29. novembra 1884. br. 22752. odlučuju se, da se ima lovranska škola razdijeliti u dva odjela, jedan sa talijanskim, drugi sa hrvatskim naukovnim jezikom—puštajući roditeljem slobodu, da upišu svoju djecu u koji odjel njim je drago.

Tako je konačno riešeno pravedno pitanje veoma težko, koje bi bilo moglo prouzročiti neugodnostih i agitacijah, kao što je prouzrokovalo druguda. Mislimo, da neće taj slučaj ostat osumljen, nego da će se uporabiti u drugih mjestih sličnih Lovranu. S toga se radujemo tomu činu, kao takodjer zemaljskomu odboru, koji je konačno pobjedio.

Toliko spomenuti poređki listić. Mi najprije pitamo, odkuda je doznimo tui listić za odluku s danom i brojom? Od zemaljskoga odbora? Ali u istom broju izjavlja uredništvo, da nije njegov list službeni list zemaljskoga odbora. Od zemaljskoga školskoga vieća? Neznamo, da bi bio učeni list organom te oblasti. Od kotarske, od mjestne oblasti? Neznamo, da li nit znaju te oblasti za onu odluku. A dok nabi se ta odluka javno razglasila u občini, nabi se za nju po zakonu smjelo u javnosti doznati, jer sve službene osobe dužne su držati tajno službene stvari.

Bilo bi pravedno, bilo bi slobodnjački, da se svako diete podučaje u svojem materinskom, odnosno poznatom jeziku. Al kad bi se to pravilo htjelo provesti do skrajnosti, moralo bi se u svakom mjestu ustrojiti toliko odjelah, koliko je u njem djece

različne po narodnosti. I za jedno diete, racimo kinezko, moralo bi se ustrojiti kinezki odjel. To nije moguće, toga nabi smogli oni, koji porez plaćaju. Zakon predvidja tu nemogućnost, pak veli, da mora biti na stanovitom okupu najmanje 40 djece, da se ustroji škola, a dosljedno, da mora biti 40 djece jednoga jezika a da se za nje ustroji poseban odjel. Ako ima u Lovranu 40 djece, koji noznadu hrvatski, ili koji poznadu bolje talijanski nego hrvatski jezik, ili koji poznadu samo talijanski, tad se mi klanjamo ministerijalnoj odiuki i neutrudivosti zemaljskoga odbora, i molimo ga, da bude neutrudiv u toj stvari i glode hrvatske djece, pak nek nastoji, da se svuda onuda, gdje ima po 40 hrvatske djece uz talijanski ustroji hrvatski odjel. Inače bi ga morali nazvati pristranim.

Mi medju tim znamo, da je naš slavni zemaljski odbor zahtjevao talijanske odjele i u takovih hrvatskih mjestih, koja neimaju nit četvrtinu onoga broja djece, koj se zahtjeva za ustrojenje jedne škole odnosno odjela. A znamo usoprot za mjestu sa talijanskimi školami, u kojih ima i više od 40 djece, govorće hrvatski i za koje se nije zemaljski odbor nikad zauzeo za ustrojenje bud škole bud odjela; kojim se dakle krati dragocieno pravo, da podučaju svoju djecu u materinskom jeziku. Glede samoga Lovrana dvojimo, da li ima u njem 40 djece znajuće talijanski a ne hrvatski. Vredno bi znati, da li se jih toliko našlo, tko jih je našao i kako jih je našao. O tom spomenuti listić štiti, pak nam je već ta njegova šutnja sumnjiva.

PODLISTAK.

Uzgoj i škole po svietu.

(Dalje).

II.

U posluhu i štovanju napram roditeljem i učiteljem grješi se kod nas mnogo.

Prvi dan. »Prinesi mi ti mali Tončić onu zalicu« reče otac. Ali majka odmah popravi. »Ne, ne, Tončić, prnest će Zvanici, ki je veći«.

Drugi dan. »Prinesi mi, Tončić, žlicu«.

»Neka prnese Zvanici, on je veći« odvrati mali i neposlušna.

Treći dan. »Digni ono drvo Tončić«.

»Dajte sami, vi ste veći« odsjede mali i ueposlušna.

»Ča ćeš, nima još ni tri leta« reknu otac i majka, te se raduju Tončiću, kako je »seguve« (pаметан).

All Tončić raste u neposluhu, a roditelji toga i neznaju.

Nikada nesmije naložiti otac jedno, a majka drugo.

Otac i majka valja, da idu u uzgojn djece složno kano kola na url. U mnogih kućah čuje se, gdje diete straši materu, da će ju tužiti otcu, kad ovaj dođe. To nesmije biti. Diete mora dobro znati, da štje majka odriehla, toga neć otac poređi, a kamo li majku ukoriti. Naopako je takodjer, kad majka straši djete sa otcom. Jer imade ona istu vlast nad njim kano i otac, a dužna je podučiti, pedepsati i pokarati diete i sama.

Ono što se djetetu naloži, pa makur i malomu djetetu, to mora izvršiti. Kad diete i jedan i dva i tri puta opazi, da mu nekoristi reći: neću, niti plać, tad će svaki put stisnut plećima i izvršiti ono, što mu se zapovjeda. Djeca se priuče neposluhu jedino tim, što njim se popušta. »Ki da dece po volje, da seba tuže i nevolje« reče se po hrvatski. Zašto vojnik sluša svoga z povjednika? Jer zna, što ga čeka ako neposlušna.

Zašto malo povrće diete neće, da stavi ruku u plamen? Jer ju je stavilo jedan put i opeklo se, drugi put se opeklo.

opekio se i treći i četvrti i svaki put, a doji Jurić zapamtio, da plamen peča i neć rukom blizu. Neka Jurić zapamti, da i neposluh opeće, pak će se čuvati neposlušna kano i žva oenja.

Zlo je, kad majka zastraši djetetu, da će ga pedepsati, a ona toga neizvrši, dapače još ga mami: Hodi doma, hodi, drago moje, neću te, tako ja budi te neću. Nikada nenaloži mo djece nešto, čega nemožu izvršiti, jer smo tada prisiljeni popustiti jim.

Postupaju li roditelji na taj način sa svojom djecom, tad neće oni biti nikada kevi djetinjih neposlušnost. Nu djeca se druži sa drugom djecom te imadu žaliože po drugih kućah prilike, da se priuče neposluhu. Još nam valja progovoriti o tom, što nam je šiniti, kad nas djeca neposlušaju.

Prije svoga valja pam pitati, što je uzrok neposluhu? Diete više putah nezazumije ill zaboravi, što mu se je zapovjedilo, pak učini jednu stvar mjesto druge. Majka ga pošalje po pol kila kruha i kilo muke, a ono donese kilo kruha i pol kila muke. Je li tad diete zasluzi, da ga majka

izšiba ili da u srditosti i naglosti za njim komad drva bacil? Ne, ono toga nezasluzuje, a mnoge su majke tako nerazborite, a majčina nerazboritost prouzročila je više putah velike nesreće. Kad se djetetu štogod naručuje, dobro je, da mu se svaki put opetuje (ponovi) što mu je učinili.

Samo kad diete dobro zna, što mu je činiti i može to izvršiti, pak neće, onda zaslužuje pedepsu, koja ga nesimje minutu.

Poštovanje će si steći roditelji, ako se vladaju čestito, kriepostno. Diete nemože poštovat otca pijanca, kad čuje od razumnih ljudih, da je pijanstvo veliko zlo.

Kitajci ude lepo svoju djecu, kako valja poštovat učitelja, a u Istri ima roditeljah, koji zapovjedaju djeci, da neslušaju učitelja.

U Kitaju govori se u školi materinskim jezikom, a naša talijanska gospodari koji pripodabljuju Hrvate Kitajcem, hoće da nam narinu hnje škole nego su u Kitaju. Na čast njim. Mi smo dakle Kitajci, a oni još gori!

Književne vijesti.

Počin na predplatu. Za dokolicu. Članci i crtice raznoga sadržaja. Napisaše Desiderius...

Da svojim knjigam dadem biljeg novine, ne će ni u jednoj sbirci «Za dokolicu» biti samo takvi članci...

Kakve naše književne i knjižarske prilike ni esu ni po jednoga, a kamoli li mladoga književnika zgodne i udese...

1. Hrvatska književnost u god. 1884. Studija (novi).

2. Slavije u Djakovu. Uspomena. (Iz «Vienca».)

3. Lazar Lazarević. novelist. (Iz «Narodnih Novina», popunjene i djelomično preradjene.)

4. Prve priprievisti Augusta Senoe. (Iz «Narodnih Novina» popunjeno.)

5. Iz redakcijskoga koša (novi).

6. Tri romana Lenjia Sisolskoga. (Na osnovu ocjene u «Slobodi» i «Narodnih Novina», popunjeno i preradjeno u cjelinu.)

7. Pravi pjesnik S. Gregorčić (novi).

8. Malko plemićki (novi).

9. Romanisjer, koji ne radi. L. Komarčić (novi).

10. Crtice o hrv. narodnom kazalištu. (Na osnovu članaka u «Pozoru» i «Slobodi», «Narodnih Novina» i «Hrvatskoj Vili» popunjeno i preradjeno u cjelinu.)

11. Nekoliko prizora iz nedovršene drame (novi).

Knjiga će imati 12-14 araka srednje cimine, te će biti ukusno tiskana. Predplatna je cijena 1 lor. Predplata neka se šalje samo Tiskari «Narodnih Novina» u Zagrebu koja i jamči za poslani novac...

Cim stigme dovoljan broj predplatnika, dati će knjigu u tiskak te će do konca marta biti u njihovim rukama.

Nemajući prava da se sam preprijećam ni onim, koji me poznaju, a još manje onim koje me dostiže ne poznaju, želim samo jedne, da me prvi sabrani članci, što jih izdajem pod naslovom «Za dokolicu» tako preporuča, kako za daljnje sbirke ne bih više morao pisati pzevija na predplatu.

Desiderius.

Neuku nauka.

Kber plodnih kokoši. S aka dobra gospodarica treba da si upamti, da piščenke, koje se pelagu mjeseca junija ne valjaju za razplod. One dobiju većinom «kiku» te su za rana najbolje za razanj ili za prod...

Prve dvie trije godine kokoši su najbolje za nesenje jajah. posije sve malo po male lča. u s toga jih treba dobro utovili, zaklati i objed si zasladi. Kao ked svih živalinjah, tako je i ked kokoši nužno, da se vjamene mladimi, jer ove vazda veliku korist donese, dočim bi stare bavada zobale ili barem ne bi tako koristile kao mlade.

Da kokoši što više jajah nesu, bit će najbolje, da jim se daje namočena ječma ili zob, od česa vrlo plodne postaju. Počam od jenara prebitačno je kokoši također hrani pečenim ječmem, zebliu i graškom, dapače i opečenim kruhom, samo se to hranijenje ne smije pretjerati, t. j. preobilno ih tim hraniti; jer čim otuste, lada i slabije nesu.

Tko želi, da mu kokoši i o jakoj zimi nesu, neka jih drži skupa s kokoti u toplih stajah: običnoj hrani neka pridoba konopl ena zrnja, s.emenja od koprive ili jim može podati za zajutrak stara kruha, namočena dobro u vodi; tako valja činiti i posije pedne; u večer pako nahrane se ječmem, zebli u ili pšenicom.

Tko želi, da mu kokoši velika jaja nesu, taj neka postupa ovako: Uzme se mjeica mekina (poseje) pomješa se sa sitno razućenim puzevim lupinjim, za tim se ova smjesa namoči vinom, to pada kekešim isto će se polučiti (postiči),

ako se uzme ječmenih mekinjah, pak pomješa tučenom opekam i nakvasi vinom. lma i takovih kokoši, koje rado leguju ne samo svoja već i jaja svojih drugaricah; takovu valja prodati ili si njom zasladi ručak. Ako li pako kokoš zplazi u susjedstvo jaja nest, valja ju uloviti u posebnom zatvoru tako dupo držati, dokle ne iznese 4-5 jajah, treba ju uz to i dobro dvoriti, pa će tako zaboraviti stranutice. Ode li ipak u svoj stari budjak ili u susjedov štagal (hlev), najbolje je s njom na ražanj, da si ne omasti napokon, i njom nezvani koji gost brk.

Prilog. Današnjemu broju pridali smo »Prilog«.

Pomorske vijesti.

Table with columns: Destination, Price per ton, and other details for shipping routes like 'Navil za brodova na jedra iz Treata'.

Table with columns: Destination, Price per ton, and other details for shipping routes like 'Navil za brodove iz Rieko'.

Table with columns: Destination, Price per ton, and other details for shipping routes like 'Navil za parobrode iz Rieko'.

Kretanje austro-ugarskih brodova u to i inozemstvu.

Table listing ship departures and arrivals from Trieste, including ship names, destinations, and dates.

Objedrili iz:

Trsta 10. sleđn. Sklad. Bakarčić za Marjetuju; Gregorinus, Antončić za Malu Aradu; Vidalić za Porzalo; Perarveranza, Dabrovljov za Arisatovo; Maria S., Nikolić za Malosolov; Riecke 9. sleđnja. Guisto, Rosalio za Trst; Mali Ivo. Silić za Spljet; Bakar 8. sleđnja; Trident, Gletić za Miletka; Crkvenice 10. sleđn. S. Nikolo u Caterina, Jelčić za Rieku; Nara 5. sleđnja. Vinodol. Pohor za Trst; S. Jurja 9. sleđnja. Cerovo, Matičić za Trst; Senia 5. sleđnja. Bell Annietta, Blondić za Puzišće; Pouillac 1. sieč. Draga D. Nikaridji za Novu Jorku; 7. Emilio, Mandić za Novu Jorku; Carigrada 3. siečn. Nimrod, Geroldić za Genuu; Montevidea 12. prosinca. Ginja; Canipacci za Fray Bentos, 18. Orion, Stuparić za Barbadoes; Charlestona 31. prosinca; Sirena, Kozulić za Havre; Gibraltar 6. sieč. Artiere Gio vanni, Eiamin za Bordeaux; Cetis 10. sieč. Paganrog, Radončić za S. Vite 9. siečnja. Anna, Bižanić za Trst; 19. Tempo. Paronović za Trst; Vola 5. sieč. Romolo, Sgpa za Trst; Falmouta 14. siečnja. Jane, Ziga za Hull; Cagliari 7. sieč. Ebor, Marčević za Meduu; Brebia 7.

Uroš, Kilyvaln za Novu Jorku. - Sourabaya 3. pros Nemlrna, Tomić za Canalo. - Newcastle 2. pros Johanna, Luković za Batavuu. - Nova Jorka 1. sleđnja. Blondina P., Soić za Havro.

TRGOVAČKE VIESTI.

Table of market prices for various goods like coffee, sugar, oil, and other commodities.

Tršćanska burza

Table of stock market prices for various securities and bonds.

Lutritjski brojevi

Table of lottery numbers for various draws.

OGLASI.

Književni oglas.

»VRAČ« ili pouka o ustrojstvu čovječjega tiela, o čuvanju zdravlja i o poznavanju i liječenju najvažnijih i navadnih bolesti. Popularno-medicinsko djelo. Napisač izdao Mr. Šišman Sajtőry, prakt. liječnik, vitez kralj. srbskog Takovskog reda i posjednik kralj. srbske ratne kolajne.

»Vrač« so dobiva kod pisca »Vrača« u Zagrebu, Marije Valerije uhoča, br. 4 po 1 fr. 20 n. Tko 3 knjige naruči bude, dobiva svaku po-1 fr.; tko 4 knjige naruči bude, dobiva petu na dar. P. n. sakupljači upisnika na obročno odplaćivanje po 30 novč. za knjigu mjesečno, kroz 4 mjeseca, dobivaju također petu knjigu na dar. Tko prvi obrok sakupljača platio bude, dobiva od istog

knjigu »Vrač.« Sakupljač može svaka povjerljiva osoba biti. »Vrač« se dobiva također za gotove novce, bez gore navedenih pogodnosti, u knjižari Mučujaka i Senflebena u Zagrebu, i u knjižari G. Neuburga u Križevcih.

Agencija za posredovanje u službah i kod slanova. E. GEROMINI-JA. prikrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najpogodnijim pogodbami. Piazza Pontorfosa br. 2. I. kat.

Obligacije 5% (obćinsko)

Prve patriotične zadružne štedionice u Pešti

preporučuju se osobito kano izvrstan uložak kapitalah. Takove obligacije lduju se na temelju dogovorenih posuda prvo patriotične štedionice u Pešti, državi, pokrajinama, obćinama itd. Družtvo dovoljava posude: na pokrajinsko valjano uknjižene, na dohodke pokrajinske ili obćinske, opredijeljene od vlade ili vladinih ovlaštenjima; i napokon družtvenom, ustanovljenom u svrhu izdavanja radnjah javne koristi u državno jamstvo, ili uz pravo prvotava zakonito osjeturama, ili uz sigurnost krahatah i izvršenih obligacijah zajamčeno je celom imovinom prve patriotične zadruge štedionice u Pešti. Izdane obligacije pružaju daku svaku u sigurnost u k tomu prednost za slučaj, da su izvršene, ne tepi pojedinik nikakve šteto kao što dokazuje sačinjan njihovog stanja.

Filialka Banke Union u Trstu i ujezina. mjenjačnica na Corsu Br. 1. prodavaju takove obligacije 5 po sto prve patriotične zadruge štedionice u Pešti, kao što i obligacije državnice 4 po sto hipotekarni banke Ugarske i založna listova 4 1/2 po sto ugarskog zavoda zemljišnog kredita, pola dnevnog točnja.

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE. Accetta restamenti in conto corrente: Abbonando l'interesse annuo per Banconote 3 1/2 % con preavviso di 5 giorni 4 % " " " " " 12 " " " " " " per Napoleonei 3 1/2 % con preavviso di 20 giorni 3 1/2 % " " " " " 40 " " " " " " " 3 mesi 3 % " " " " " 6 " " " " " " " Godrano dell'interesse annuo in lettera in circolazione con 6 giorni di preavviso dal giorno in cui e' quello con 12 giorni di 12 mesi e quello con 24 giorni dal 26 novembre n. c. EN BRANCO GITO abbonando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso chiunque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa - Conferma dei versamenti in appositi libretto.

Conteggio per tutti i varamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la calata del medesimo giorno. Assumo pei propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi. S'incarico dell'acquisto e della rendita di effetti pubblici, valute o divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e compen, verso 1/2% di provvigione. c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di compen alla scadenza.

La Filiale della Banca Union (Sezione Mercè) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre credit sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants.

Bankom V. Dolencu.